

Pracovní program Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) na rok 2020

SHRNUTÍ

Úvod

1. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) poskytuje pracovní program orgánu EBA komplexní přehled cílů a činností orgánu v několika příštích letech v souladu se svým mandátem.
2. Plánování pracovního programu orgánu EBA je klíčové pro provádění jeho strategie a stanovení priorit úkolů, které jde ruku v ruce s přidělováním prostředků. Pracovní program orgánu EBA zahrnuje roční a víceletý pracovní program.
3. Víceletý pracovní program na období 2020–2022 je vymezen podle strategických priorit, které orgán EBA navrhuje pro nadcházející roky, a shrnuje hlavní cíle vycházející z mandátů stanovených v nařízení a z příslušných právních předpisů EU týkajících se bankovního sektoru.
4. Každá strategická oblast je doplněna o činnosti vyplývající z ročního pracovního programu a detailněji upřesňující úkoly, které mají být splněny v daném roce, a zdroje potřebné k tomuto účelu. Pracovní program zajišťuje zúčastněným subjektům orgánu EBA transparentnost a odpovědnost a slouží k internímu propojení každodenní práce a procesů se strategickými oblastmi.

Podpora zavádění balíčku opatření ke snížení rizik (RRM) a provádění globálních standardů v EU

5. V roce 2020 bude orgán intenzivně pracovat na mandátech balíčku opatření RRM s cílem zavést nařízení 2. úrovně, která jsou nezbytná pro provádění nové směrnice o kapitálových požadavcích, nařízení o kapitálových požadavcích a směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank společně se zavedením režimu IFD/IFR a směrnice o krytých dluhopisech. Tyto regulační změny se budou řídit jasnými plány a jejich cílem bude i) snížit nadměrný pákový efekt, ii) vyřešit rizika dlouhodobého financování, iii) vyřešit tržní rizika prostřednictvím zvýšení citlivosti rámce vůči riziku a posílení proporcionality a iv) snížit u menších institucí zátěž související s dodržováním předpisů.
6. Jednou z klíčových oblastí bude provádění požadavků citlivějších vůči tržnímu riziku v návaznosti na práci Basilejského výboru pro bankovní dohled na zásadním přezkumu obchodního portfolia (FRTB). Tyto změny i) vytvoří jasnější pravidla ohledně rozsahu působnosti s cílem předejít regulatorní arbitráži, ii) zvýší proporcionalitu a iii) upevní podmínky pro využívání interních modelů k posílení soudržnosti a srovnatelnosti rizikové váhy napříč bankami. Orgán EBA uvedl své výhrady k hlavním prováděcím otázkám, které se očekávají v souvislosti s přístupy nového trhu a úvěrového rizika protistrany, nejprve ve svém diskusním dokumentu k provádění revidovaných rámců pro tržní riziko a úvěrové riziko protistrany v EU, který byl zveřejněn dne 18. prosince 2017. Práce orgánu EBA¹ v této oblasti byla strukturována ve čtyřech fázích. Očekává se, že v roce 2020 provede požadavek na podávání zpráv (standardizovaný přístup FRTB) a klíčové části revizí FRTB pro přístup interního modelu a pro zacházení s pozicemi v investičním portfoliu vystavenými devizovému nebo komoditnímu riziku.

¹ Plán orgánu EBA pro přístupy nového trhu a úvěrového rizika protistrany: <https://eba.europa.eu/documents/10180/2844544/EBA+roadmap+for+the+new+market+and+counterparty+credit+risk+approaches.pdf>

7. Další klíčovou prioritou bude dokončení plánu IRB orgánu EBA² pro výpočet minimálních kapitálových požadavků k úvěrovému riziku. Účelem je vyrovnat se s obavami z nadměrné variability kapitálových požadavků k úvěrovému riziku, které pramení z uplatnění interních modelů. Cílem dokončení tohoto plánu je zvýšit robustnost a srovnatelnost odhadů interního rizika a kapitálových požadavků evropských institucí, jakož i zlepšit transparentnost modelů a jejich výstupů za účelem obnovení důvěry ve využívání modelů IRB. Tento plán tudíž předpokládá tři proudy práce: i) přezkum regulačního rámce přístupu IRB, který by měl obsahovat lepší použitelnost technik snižování úvěrového rizika pro nadcházející roky, ii) zajištění jednotnosti dohledu společně s vhodným využitím referenčního srovnávání ve vztahu k modelování IFRS 9 a iii) zvýšení transparentnosti na základě standardizovaných a srovnatelných šablon.
8. S ohledem na novou směrnici o investičních podnicích a nové nařízení o investičních podnicích se orgán EBA soustředí na doplnění mandátů ve vztahu ke kapitálovým požadavkům a skladbě kapitálu, konsolidovanému dohledu, podávání zpráv, zpřístupnění 3. pilíře, kritériím úvěrových institucí a riziku koncentrace.
9. Na základě nové směrnice o krytých dluhopisech bude orgán EBA vytvářet tři zprávy sledující fungování trhu s krytými dluhopisy, rovnocenném hodnocení krytých dluhopisů třetích zemí a vývoji se strukturami typu „conditional pass-through“.
10. Souběžně s rozšiřováním regulačního stupně balíčku opatření RRM bude orgán EBA spolupracovat s Komisí a později se spolunormotvůrci na podpoře provádění standardů Basel III v EU, jejichž prostřednictvím bude kromě zveřejnění doporučení orgánu EBA do poloviny roku 2019 možná zapotřebí získat některé další důkazy k využití v rámci legislativního procesu.

Poskytnutí účinných metod a nástrojů pro sblížení dohledu a zátěžové testování

11. Provádění balíčku opatření RRM společně s přípravou uplatnění nových globálních standardů v Evropě vyžaduje celou řadu důležitých opětovných úvah nad politikami 2. pilíře za účelem posílení sblížení v oblasti dohledu. Orgán EBA zahájí konzultace o revizích 2. pilíře, zlepšeném začleňování proporcionality, soudržnosti s 1. pilířem a úrovních politik uplatňování ve vztahu ke kapitálu a likviditě.
12. Sledování provádění klíčových obezřetnostních předpisů vytváří hodnotu pro banky a sblížení dohledu. Orgán EBA bude i nadále sledovat poskytování kapitálu a likvidity se zaměřením na kapitálové a dluhové nástroje, ukončení zachování právních účinků u kapitálových nástrojů a využívání vlastních uvážení u likvidních transakcí pro účely výpočtu ukazatelů krytí likvidity.
13. Orgán EBA provede další celoevropský zátěžový test v souladu se svým předchozím rozhodnutím provádět jej každé dva roky. Rozhodnutí provést další celoevropský zátěžový test v roce 2020 vzniklo na základě uznání setrvalého pokroku, kterého banky v EU dosahují při posilování svých kapitálových pozic. V přístupu k zátěžovému testování nebudou provedeny žádné zásadní změny, takže bude i nadále omezeným úkonem založeným na metodologii „bottom-up“. Tato metodologie nicméně dozná jistých zlepšení, např. do ní budou začleněny hlavní návrhy bank obdržené během předchozího testování. Z hlediska dlouhodobé budoucnosti bude orgán EBA i nadále spolupracovat se všemi

² Průběžná zpráva o plánu IRB <https://eba.europa.eu/-/eba-publishes-report-on-progress-made-on-its-roadmap-to-repair-irb-models>

zúčastněnými stranami na případných zásadních změnách v rámci celoevropského zátěžového testování.

Přechod na integrovanou celoevropskou úschovnu údajů a racionalizovaný rámec podávání zpráv

14. Orgán EBA má v úmyslu dokončit poslední fázi projektu EUCLID zaměřenou na aktualizaci platformy orgánu EBA pro dohled nad údaji, která podporuje shromažďování, ověřování a integraci údajů a sledování podávání zpráv. Tato práce vyvrcholí tím, že se orgán EBA stane celoevropskou úschovnu údajů, která bude sloužit příslušným orgánům i veřejnosti. Orgán EBA rovněž vypracuje studii proveditelnosti ve vztahu k integrovanému celoevropskému rámci pro podávání zpráv.

Boj proti praní peněz jako skutečná priorita EU

15. V návaznosti na sdělení Komise ohledně akčního plánu boje proti praní peněz posílí orgán EBA ve spolupráci s ostatními evropskými orgány dohledu svoji roli v oblasti dohledu vnitrostátních orgánů nad bojem proti praní peněz a financování terorismu. Orgán EBA bude přispívat k předcházení využívání finančního systému pro účely praní peněz a financování terorismu tím, že:

- a. bude i nadále pracovat na vývoji politik a provádění a sblížení dohledu;
- b. posílí svoji úlohu ve shromažďování, analýze a šíření informací souvisejících s riziky praní peněz a financování terorismu a s dohledem nad bojem proti praní peněz a financování terorismu;
- c. bude oprávněn požádat vnitrostátní orgány dohledu nad bojem proti praní peněz a financování terorismu, aby prošetřily případná porušení práva Unie, a zvážit vyzvání určitého orgánu k tomu, aby ukončil konkrétní jednání;
- d. bude provádět posouzení a vzájemná hodnocení přístupů vnitrostátních příslušných orgánů k dohledu nad bojem proti praní peněz a financování terorismu a posuzovat vnitrostátní příslušné orgány z hlediska rizik;
- e. spolupracovat a navazovat kontakty s finančními zpravodajskými jednotkami i s partnery ze třetích zemí ve vztahu k boji proti praní peněz a financování terorismu.

Přispívání ke zdravému rozvoji finančních inovací a finanční udržitelnosti

16. Komise rovněž dne 8. března 2018 zveřejnila akční plán financování udržitelného růstu a vyzvala evropské orgány dohledu k tomu, aby podpořily jeho provádění. V roce 2020 bude orgán EBA i nadále zapracovávat environmentální a sociální hlediska a hlediska týkající se správy a řízení (ESG) do své běžní činnosti a dokončí druhou fázi svých přípravných prací na zveřejnění informací a posuzování rizik v oblasti finanční udržitelnosti, které povedou k vytvoření diskusního dokumentu o začlenění ESG do řízení rizik a dohledu (mandáty směrnice o kapitálových požadavcích a IFR). Orgán EBA rovněž zahájí přípravné práce na klasifikaci aktiv a obezřetnostním zacházení s nimi z hlediska udržitelnosti (mandáty nařízení o kapitálových požadavcích a IFR). Kromě toho orgán EBA vytvoří technické normy společného výboru evropských orgánů dohledu ohledně zveřejňování informací (investiční a poradenská činnost).

17. Orgán EBA bude i nadále vytvářet svůj plán finančních technologií prostřednictvím sledování finančních inovací a zajišťování toho, že regulace zůstanou technologicky neutrální, přičemž bude posuzovat jejich dopad na obchodní modely a regulační oblast. Orgán EBA bude i nadále posilovat Evropské fórum zprostředkovatelů inovací (European Forum of Innovation Facilitators, EFIF), jehož úkolem je posilovat spolupráci a zprostředkovávat škálovatelnost napříč Evropskou unií. Orgán EBA rovněž vyvine tematickou činnost v oblasti kryptoměn a technologie distribuované účetní knihy a posoudí případné provádění harmonizovaného rámce pro testování kybernetické odolnosti.

Podpora operačního rámce řešení krizí

18. Pokud jde o novou směrnici o ozdravných postupech a řešení krize bank, orgán EBA vytvoří příslušné mandáty, počínaje těmi, které jsou nezbytné pro uvedení rámce řešení problémů do praxe, např. u minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky. Orgán EBA se rovněž zaměří na některé praktické aspekty, které vyplývají ze zkušeností s prováděním směrnice v praxi a které se zdají být nezbytné pro výkon rozhodnutí při řešení problémů, se zvláštním důrazem na rekapitalizaci z vnitřních zdrojů.

Jiné

19. Orgán EBA bude i nadále přispívat k posílení ochrany spotřebitelů v návaznosti na svou zprávu o spotřebitelských trendech z roku 2019, sledovat sbližování činnosti dohledu a posuzovat provádění systému pojištění vkladů (DGS). Orgán EBA bude rovněž i nadále zajišťovat účinné provádění druhé směrnice o platebních službách, jelikož rok 2020 bude prvním celým rokem, kdy budou mít spotřebitelé prospěch z širší nabídky a vyšší konkurence.

20. Přezkum evropských orgánů dohledu bude zahájen 1. ledna 2020 a orgán EBA se dané změny bude snažit začlenit do svého zřizovacího nařízení. Orgán EBA (jak bylo zmíněno výše) získá nové pravomoci v oblasti boje proti praní peněz a zvláštní interní výbor, který na nich bude pracovat. Kromě toho se objeví nové úkoly v oblasti ochrany spotřebitelů a faktorů ESG a další vzniknou v souvislosti s technickou úlohou orgánu EBA ve sledování rovnocennosti.

Poslání orgánu EBA

21. Posláním orgánu EBA je „vytvořit jednotný rámec pro regulaci a dohled v celém bankovním sektoru v EU s cílem zajistit efektivní, transparentní a stabilní jednotný trh, který bude prospěšný pro spotřebitele, firmy a širší ekonomiku“.
22. Hlavním úkolem orgánu EBA je na základě přijetí závazných technických norem a pokynů přispívat k tvorbě evropského jednotného souboru pravidel v bankovníctví. Tento jednotný soubor pravidel má poskytovat jednotný soubor harmonizovaných obezřetnostních pravidel pro finanční instituce v celé EU a má tak pomáhat vytvářet rovné podmínky a zajišťovat vysokou úroveň ochrany pro vkladatele, investory a spotřebitele.
23. Orgán EBA rovněž hraje významnou úlohu při podpoře sblížení postupů dohledu a řešení krize za účelem zajištění harmonizovaného uplatňování obezřetnostních pravidel. Je také zmocněn k posuzování rizik a slabých míst v bankovníctví EU, a to zejména prostřednictvím pravidelných zpráv o posouzení rizik a celoevropských zátěžových testů.
24. K dalším úkolům stanoveným v mandátu orgánu EBA patří:
- prošetření údajně nesprávného nebo nedostatečného uplatňování práva EU vnitrostátními orgány,
 - přijímání rozhodnutí určených pro jednotlivé příslušné orgány nebo finanční instituce v mimořádných situacích,
 - mediace za účelem vyřešení neshod mezi příslušnými orgány v přeshraničních situacích,
 - jednání z pozice nezávislého poradního orgánu Evropského parlamentu, Evropské rady a Komise,
 - přijetí vedoucí úlohy při podpoře transparentnosti, jednoduchosti a spravedlnosti na trhu se spotřebitelskými finančními produkty nebo službami na celém vnitřním trhu.
25. Pro účely plnění těchto úkolů je orgán EBA pověřen vypracovávat řadu dokumentů pro regulaci i jiné záležitosti, včetně závazných technických norem, pokynů, doporučení, stanovisek a ad hoc zpráv nebo pravidelných zpráv.